

ДЕТСКА ГРАДИНА „КРЕМЕНА“

Детска Градина „КРЕМЕНА“ р-н „Тракия“ гр.Пловдив.

ул. „ЦарСветослав Тертер“ №29, тел.032/682291, бл. 11 вх. А –Г

email: kremena@dg.plovdiv.abv.bg

Утвърдил.....

Директор ДГ „Кремена“

/Савка Спасова/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

ДГ „КРЕМЕНА“

за периода от 2020/2021 учебна година обсъден и приет на заседание

на педагогическия съвет / ПС/ с Протокол № 6 / 14.09.2020 година

и утвърдена със заповед на директора № РД 09-007/16.09.2020г.

разработена съгласно чл.70, ал.1 от Закона за предучилищното и училищно образование

и държавния образователен стандарт, посочен в Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищно образование

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Въведение
2. Концепция за образователната политика на ДГ „Кремена“ гр. Пловдив
3. Съдържание на предучилищното образование
4. Подходи, методи и форми на педагогическо взаимодействие.
5. Организация на учебното и неучебното време.
6. Тематично разпределение на групите.
7. Проследяване на резултатите от предучилищното образование.
8. Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Дневен режим за всяка възрастова група;
2. Седмичен хорариум на формите на педагогическо взаимодействие;
3. Седмично разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
4. Тематично разпределение на формите на педагогическо взаимодействие по възрастови групи и образователни направления;
5. Чек листове за отразяване постиженията на децата по образователни направления – входно и изходно ниво за всяка възрастова група;
6. Разработена инструкция за отчитане и проследяване постиженията на децата в помощ на педагогическите специалисти;

I. Въведение

Основната цел на образованието вече не е механичното усвояване и възпроизвеждане на готови знания. В информационния век, в обществото на знанието, основната цел на образованието е развитието на умения за работа с постоянно променяща се информация и усвояване на методи на учене, на ключови компетентности и нагласи за *учене през целия живот*.

Процесът на предучилищното образование е подчинен на прилагането на програмна система като част от стратегията за развитието на детската градина, която се приема с решение на педагогическия съвет.

Програмната система е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

II. Концепция за образователната политика на ДГ „Кремена“ гр. Пловдив

Философията на програмната система на ДГ „Кремена“ гр. Пловдив се определя от:

- ✓ използването на адекватни педагогически и психологически подходи, съобразно маркерите на средата;
- ✓ целта на развитието на детето спрямо неговия индивидуален статус.
- ✓ педагогическият подход определящ избора на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие в цялостния режим в условията на детската градина.
- ✓ педагогическият подход , определящ избора и структурирането на познавателното съдържание по образователни направления и ядра.
- ✓ психологическият подход, определящ разработването и прилагането на конкретна педагогическа/ дидактическа или частно - дидактическа/ технология в основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие по избраните от учителя , програмна система и учебни помагала.

Различните програмни системи прилагани от учителите в условията на детската градина и одобрени от МОН , притежават различна технология на формите на педагогическо взаимодействие с детето. Поради тази причина, след обстоен анализ, от страна на учителите в ДГ „Кремена“ и съобразявайки се със съществуващите, три ключови процеса в педагогиката: **възпитание, обучение и социализация**, и на база резултатите от възпитателно- образователната работа, педагогическия екип избра да осъществява педагогическото взаимодействие с помощта на познавателните книжки на програмна система „Златно ключе“ на издателство „Бит и техника“ за всички възрастови групи и познавателните книжки на програмна система „Чуден свят“ на издателство Просвета за сформираниите в ДГ „Кремена“ първа „А“, трета „Г“ и четвърта „Б“ възрастови групи и познавателни книжки на програмна система „Ръка за Ръка“ на издателство „Просвета“ за четвърта „А“ възрастова група. Педагогическите екипи, за съответната възрастова група, имат предвид и съществуването на различни педагогически модели и технологии, съобразно спецификата на конкретната образователна среда и видовете маркери на външната и вътрешната педагогическа визия. Ето защо, педагозите от подготвителните групи в ДГ „Кремена“, се съобразяват и с програма за подготовка на детето за училище на МОН в условията на подготвителна група.

- ✓ Държавни образователни стандарти за предучилищна степен и подготовка;
- ✓ Концепцията за предучилищното и училищното образование.

В ДГ „Кремена“ е организирана образователна дейност в съответствие с изискванията на Закона за предучилищното и училищно образование , Обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г. и Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование. Като съобразим съвременните функции на детската градина произтичащи от Конвенцията на ООН за правата на детето, можем да систематизираме по-важните елементи, които определят насоките за образователна дейност в детската градина, осъществяваща се в съответствие с:

- ✓ Конвенция на ООН за правата на детето;
- ✓ Закон за предучилищното и училищно образование;
- ✓ Наредба № 5 от 3 юни 2016 г. за предучилищното образование;
- ✓ Наредба № 3 от 05.02.2007 г. за здравните изисквания към детските заведения;
- ✓ Наредба № 13
- ✓ Държавен образователен стандарт за предучилищно образование;
- ✓ Наредба за приобщаващото образование;

В ДГ „Кремена“ гр. Пловдив се създава и осъществява устойчив модел за качествено образование, чрез непринудено съчетаване ценностите на детството с гъвкавостта на *модерните образователни технологии*. На децата се дава възможност да могат много повече от това - да наблюдават, запомнят и възпроизвеждат, а и да *мислят, действат, експериментират*.

ДГ „Кремена“ гр. Пловдив е образователна институция в системата на народната просвета, в която се отглеждат, възпитават и обучават деца от 3 годишна възраст до постъпването им в първи клас. В единоредствие със семейството там се полагат основите на цялостното развитие на детската личност, като се изгражда от ранна възраст готовност за желана промяна, умения за проява на собствен избор, на критично мислене и се осигурява приемственост в подготовката за училище, гарантираща развитие на индивидуално-творческите способности и равен старт на всички деца.

Програмната система е съобразена с главната цел на стратегията за развитие, мисията и визията на ДГ „Кремена“ гр. Пловдив.

ЦЕЛ:

- ✓ Качествено възпитание и обучение чрез игра.
- ✓ Изграждане на иновативна среда за при равен шанс за всички деца.
- ✓ Изпълнение на иновативна и гъвкава програмна система, развиваща социалните и личностни качества на детето.

МИСИЯ: „Кремена – светът на съвременното дете- мислещо информирано и креативно!“

ВИЗИЯ:

- ✓ Поставяне в центъра на педагогическото взаимодействие детската личност.
- ✓ Осигуряване на ефективна учаща среда.
- ✓ Осигуряване на емоционален комфорт и развиване на таланти.
- ✓ Стимулиране на детския интерес.
- ✓ Развитие на толерантност и адаптация в мултикултурна среда.
- ✓ Изграждане на партньорски отношения с родителите и привличането им в живота на детската градина.
- ✓ Предлагане на учаща среда за деца, родители и учители.
- ✓ Използване на интерактивни методи при взаимодействие за постигане на трайни резултати , умения за критично мислене и компетентности.

ЦЕННОСТИ:

- ✓ Съобразяване с индивидуалните интереси на всяко дете.
- ✓ Осигуряване на уважение, хармония, любов и толерантност в ежедневието.
- ✓ Интеграция на деца със специални образователни потребности и качествено личностно развитие, и подпомагане.
- ✓ Осигуряване на развлекателна среда като – театри, екскурзии, тържества, празници и различни видове изяви на децата.
- ✓ Реализиране на високи резултати на база индивидуални и възрастови особености.
- ✓ Осъществяване на родителски срещи, инициативи и мероприятия.
- ✓ Усъвършенстване и включване на педагогическите специалисти в различни форми на квалификация.

III. Съдържание на предучилищното образование

Предучилищното образование осигурява възпитание, социализиране, обучение и отглеждане на децата до постъпването им в I клас. Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, вземайки предвид значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие и създава условия за:

- ✓ цялостно развитие на детската личност;
- ✓ придобиване на съвкупност от компетентности - знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.

Компетентностите са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по следните образователни направления:

1. Български език и литература
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструирание и технологии
7. Физическа култура

Държавният образователен стандарт е съвкупност от изисквания за резултатите от обучението и определя:

1. образователните направления, по които се осъществява предучилищно образование;
2. целите и съдържанието на отделните образователни направления;
3. изискванията за резултатите от обучението по всяко образователно направление в отделните възрастови групи.

За постигането на компетентностите, както и за постигането на допълнителни компетентности не се допуска задаването на домашна работа и работа с познавателните книжки вкъщи.

Предучилищното образование се осъществява при осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможности за опазване на физическото и психическото му здраве.

IV. Подходи, методи и форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са учителят и детето. При провеждането на педагогическото взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигането на компетентностите.

Подходи на педагогическо взаимодействие:

В педагогиката се различават няколко модела на обучение:

пасивен – детето е в ролята на «обект» на обучението (слуша и гледа);

активен – детето е в ролята на «субект» на обучението (самостоятелна работа, творчески задания и задачи);

интерактивен – *inter* (взаимен), *act* (действие). Процесът на обучение се осъществява в условията на постоянно, активно взаимодействие между всички деца. Детето и учителят са равноправни субекти на обучението.

Стратегията на ДГ „Кремена“ залага на концепцията, че детето е пълноправен участник в педагогическото взаимодействие и неговият опит служи за основен източник на знание. Учителят не дава готови знания, а мотивира децата към самостоятелно търсене на решение. Неговата задача се свежда до създаване на условия за развитие на техните инициативи.

Конструктивистичен подход – „ученето като конструиране на значения” и „учене чрез участие”.

Идеята на този подход е децата да конструират свои собствени знания на базата на опита си и на взаимодействието си със заобикалящата ги среда. Водещо е умението да се разрешават проблемни ситуации. Измежду видовете активност на детето водеща роля се приписва на мисловната (без да се подценява физическата, "правенето с ръце"). Знанията не могат просто да бъдат "трансферирани" от учителя към детето - необходимо е да бъдат разбрани, да бъдат осмислени. Наученото да бъде използвано в действителността, *изнесено отвъд прага на детската градина*. Без да знаят децата защо учат това и това, не биха били особено ангажирани със знания, "вливани" в тях чрез преподаване. Затова и *игрите, симулациите* са сред методите - фаворити на конструктивизма.

Предвиденото за изучаване се поднася като проблем, който изисква разрешаване. Изграждането на свой собствен опит в обучението от страна на децата се постига чрез боравене с необработена база данни (емпиричен материал) и чрез построяване на свои алгоритми, които да следват в действията си.

Общуването е насочено към поставяне на въпроси, за които няма един и следователно "правилен", или "верен", отговор, а "само" множество възможни. Целта е усвояването на умението да се задават смислени въпроси от детето. Диалога се разбира като взаимодействие между събеседници, връзките между които не са йерархични. От тук - изискването за безусловно утвърждаване на човешкото достойнство на детето, осъществяващо се чрез уважение към неговите интереси, мотиви, идеи, инициативи - към неговите действия без оглед на постигнатия резултат.

Ролята на учителя е един от многото източници на информация. Той не дава инструкции, които децата са длъжни да спазват, а им помага сами да конструират модули, които да следват.

Синергетичен подход

Понятието „синергетика” има гръцки произход „sinergia”и смислово означава: съгласувано действие, сътрудничество, взаимодействие, интеграция, системност, комплексност и др.

Дейностен подход

Дейностен подход или "учене чрез правене". Различните дейности на "правене": познава, разпознава,открива, посочва, определя, описва, представя, установява, разбира, обяснява, сравнява, разграничава, различава, ограничава, идентифицира, оценява, прави характеристика, извлича, съставя, подрежда, попълва, употребява и др.

Личностен подход

Общите подходи към образованието трябва да имат личностно ориентиран характер. Развитието на личността е ефективно, когато обучението предизвиква положителни емоции, когато детето чувства, че към него се отнасят със симпатия и внимание, независимо от резултатите на ученето. Учителят помага за изграждането у всяко дете чувство за собствено достойнство, емпатия и самоуважение, стреми се да обезпечи психологическия комфорт в групата. Той е субект в учебния процес, подпомагаш и облекчаващ процеса на обучение.

Интерактивен подход

Терминът интерективност има няколко превода на български език и означава шумност, активност, масовост. Самият принцип се реализира чрез използване на т.н. "активни" методи и форми на обучение, като ***мозъчната атака /брейнсторминг/, дискусията, работата по проект, викторини,, интернет*** и др. Дава възможност за масово участие, за творчество, за интерактивност, за спонтанност, за нестандартни решения за задачи и проблеми, за личностна изява и др.

Децата са в ролята им не на обекти за въздействие, а на равноправни партньори при взаимодействие. Ролята на учителя е не като външен наблюдател, контролиращ събитията, а като равноправен участник в детския колектив.

Интерактивната форма предполага организация и развитие на диалоговото общуване, което води до взаимодействие, към съвместно решение на общи, но значими за всяко дете задачи.

Интерактивният подход дава възможност децата да се учат като разсъждават и участват активно в процеса на взаимодействие, а не с внимание и запаметяване на даденото от учителите познание. Използването на интерактивни модели на обучение изискват моделиране на жизнени ситуации, използване на ролеви игри, съвместно решаване на даден проблем, организира се индивидуална, групова и работа по двойки, приемат се изследователски проекти, използва се творческа работа. ***Изключва се доминирането*** на който и да е участник в обучението или на която и да е идея. Това е основа на хуманния, демократичен подход към обучението.

Проблемно-базираният подход

Отправна точка на мисловния процес обикновено е проблемната ситуация.

Под проблемно обучение се разбира такава организация на педагогическата ситуация, при която учителят създава проблемна ситуация, и под негово ръководство децата самостоятелно или с малко помощ и творческа работа решават задачата, т.е. се изисква творческо прилагане на знанията и активни действия от страна на децата. Така се развиват познавателните умения и мисловните способности на децата. В този случай е важно активиране и развитието на мисленето и прилагане на познанията.

Процесът на проблемно-базираното обучение протича през няколко специфични етапа:

- ✓ създаване на проблемна ситуация, като се помага при предположенията на отговора на въпроса;
- ✓ поставяне на учебната задача;
- ✓ избор на начини и методи за нейното решение и аргументация за това;
- ✓ проверка на решението.

Проблемно-базираното обучение допринася за постигане на няколко основни цели:

- ✓ формиране у децата на определена система от знания, умения и компетенции;
- ✓ постигане по-високо ниво на развитие на способностите за самообучение и творческо прилагане на наличните знания и информация;
- ✓ създаване на специален стил на умствената дейност, проучване, изследване и самостоятелност на децата.

Информационен подход

Информацията е съществена част от знанието. Внедряването на информационни и комуникационни технологии са основна част от модернизацията на образователния процес. Достъпът до съвременни информационни технологии на децата е неразделна и все по-важна част от достъпа до образование. Навлизането на иновации, базирани на ИКТ, оптимизира процеса на обучение и повишава неговата ефективност. Прилагането на компютърни информационни технологии и работа с интерактивна дъска в детската градина стимулира устойчивостта на знанията на децата. Прави процеса на обучение привлекателен, мотивира децата към прояви на активност, провокира, тях изследователски дух.

Интерактивната мултимедийна технология, съвременна техника, включваща лаптопи, проектор и интерактивна дъска са част от материалната база на ДГ „Кремена“ както и обучение на учителите да работят с нея.

Индивидуален и диференциран подход в обучението

Индивидуалният подход се състои в изучаване и съобразяване с индивидуалните особености на всяко дете с цел максимално развитие на положителните и преодоляване на отрицателните индивидуални особености.

По природа едни деца са надарени с повече интелект, други с памет, трети с наблюдателност, четвърти с въображение и т. н. има деца, които работят по-бързо, и са по-работоспособни, други са по-бавни и нямат натрупани умения. Оттук вече и диференцирането на задачите по трудност.

Екипен подход за работа с детето

- В ДГ „Кремена“ е създаден Екип за мотивация и подкрепа на личностното развитие на детето.
- Екипът се сформира за случаи на деца, които проявяват трудности в социализацията и обучението. Обикновено това са случаи на деца, които живеят в неблагоприятна и рискова семейна среда. Съставът на екипа е определен от директора на ДГ „Кремена“ и в него участват: учител група, психолог, логопед, специален педагог и родители на детето. Екипът обсъжда случая на детето, дефинира спецификите на неговите затруднения, поведението му и изготвя план за действие. Планът за действие включва предложения за мерки за работа с детето, разпределяне на задачи на участниците, осигуряване на наблюдение за развитието на случая.

При определяне на подходящите действия за работа с детето членовете на екипа се ръководят от принципите за правата на детето, политиката на детската градина и отчита следното: възрастта на детето; естеството на неговите прояви; предишни прояви; ефективността на други форми на подкрепа; информацията от родителите, учителите и други участници; други обстоятелства, които обясняват причините за проявите и затрудненията.

Методи на педагогическо взаимодействие, извън традиционните на които залага педагогическия екип при ДГ „Кремена“:

Метода Монтесори

Този метод взема предвид, че децата се учат по различни начини, и включва всички стилове на учене. Децата са **свободни да учат, следвайки собствени темпове**, отчита се всеки напредък. Започвайки от най-ранна възраст, децата усвояват умения за **ред, координация, концентрация и независимост**. Те се **чувстват защитени**, защото са част от грижовна общност. Радват се на **свобода в допустимите граници** по отношение на посоката на обучение. Превръщат се в **активни търсачи на знания**. Научават се да гледат **критично на собствената си работа** и да се **учат се от грешките си**.

ТРИЗ – образование

Стратегическата цел на TRIZ педагогиката е цялостното развитие на творческите способности на детето. Задачи на използването на TRIZ технологията:

- ✓ развитието на нестандартно, системно, спокойно, широкоекранно, гъвкаво мислене, способност за проследяване на фините причинно-следствени връзки, виждане на логическите закони на възникващи явления и събития;
- ✓ формирането на цялостна картина на света;
- ✓ насърчаване на интереса към дейностите по търсене, желанието да се разработят необичайни варианти за решаване на проблема;
- ✓ развитие на речта, паметта, творческото въображение.

Основната разлика между TRIZ и общоприетите традиционни методи на образователния процес е желанието да се формира умение за независимо търсене на отговори на въпроси, а не автоматично възпроизвеждане на алгоритъма, предложен от възрастните.

Алгоритъмът за решаване на всякакви проблеми е изграден в определена логическа последователност от етапи:

- ✓ Компетентно изложение на проблема (решаване на пъзели, дешифриране на метафори, децата самостоятелно определят задачите).
- ✓ Идентифициране и разбиране на противоречията (добро-лошо, добро-зло).
- ✓ Определяне на ресурси (децата откриват какво може да направи обектът, какви действия извършва).
- ✓ Очакваният оптимален резултат (очакванията се основават на реални условия).
- ✓ Моделиране на различни решения, разрешаване на противоречия (упражнения, ролеви игри, пъзели.).
- ✓ Неочаквани, смели решения.

Предимства на използването на TRIZ елементи:

- ✓ Това е универсален инструментариум, приложим по време на основните и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, игрови дейности, режими на моменти, който дава възможност да се разкрие индивидуалността на всяко дете;
- ✓ стимулира обмена на оригинални идеи;
- ✓ стимулира творчески активното независимо мислене;
- ✓ развива въображението на децата, което намира възплъщение в играта, практическата, художествената дейност;
- ✓ помага да се създаде личност, която може да предложи нестандартно решение, да намери изход от трудна ситуация, да помогне на другите да погледнат на проблема от друг ъгъл.

Ситуационни методи

Ситуационните методи заемат важно място в образователния процес - за илюстрация, за получаване на обратна връзка, за формиране на умения и навици, за тренинг, за затвърдяване на знанията и уменията, за проверка и оценка.

Метод на конкретните ситуации (кейс-стъди)

При този метод цел на обучението е развитието на определени качества на мисленето - любознателност, разсъдливост, мъдрост; личностни качества - твърдост, отговорност. Основни принципи на метода са: Подбор на ситуацията - конкретни образи, сцени, събития в текста; Проблемна и проективна ситуация; Първичност на ситуационния анализ - «Как е?» (реалност), а не «Как може да бъде?» или «Как искам да бъде?»; Ориентация в ситуацията (конкретен набор от параметри), а не общи приказки и разсъждения; Задължителна връзка на анализа с практиката; Предимство на действието пред знанието; Активно интелектуално и емоционално участие на децата; Нетрадиционна роля на учителя - откритост, сътрудничество, подпомагане; насочване, а не управление; Единство на съдържателни и процесуални цели на обучението.

Игра

Играта е вид симулация, изискваща активно участие, което позволява приложение на усвоените знания. Имитира се реална дейност в една или друга изкуствено създадена ситуация. Децата или изпълняват определени роли, или са активни зрители (жури). Предназначението ѝ е да формира умения и навици за реални действия. Ефективността (време) е 4-5 пъти по-висока в сравнение с традиционните методи. Играта разнообразява често задавани упражнения. Тя не притеснява децата и е забавна и привлекателна. Чрез забавните моменти много лесно се постига сплотеност в групата и се осигурява по-отворена атмосфера на взаимно внимание.

Тя спомага за ефективното насърчаване на комуникацията, поради това е особено подходящ метод за деца със специфични образователни потребности. Изисква се време за обясняване на процедурата и правилата, както и за снабдяването с необходимите материали. Играта увеличава интереса към обучението, развива самостоятелност у децата, запознава ги с ролевата структура на дейността. Тя служи за трансфер на знания и формира базисни социални умения. Учителят най-често е арбитър.

Игровата дейност в педагогическото взаимодействие се основава на следните принципи: активност, динамичност, занимателност, изпълнение на роли, колективен характер (работа в екип), моделиране на дейността, обратна връзка, проблемност, съревнование, резултативност, самостоятелност, системност.

Беседа

При беседата обсъждането е по-открито, целта е по-скоро междуличностно разбиране, отколкото отговор на специфичен въпрос или проблем. Счита се за идеалния случай на педагогически комуникативни отношения. Учителят задава въпрос, детето отговаря, учителят коригира отговора.

Методът на проектите

При него децата работят самостоятелно или в малка група по определена тема. Учителят главно е консултант. Основните етапи при използване на метода на проектите са:

- ✓ Избор на тема обикновено взети от всекидневния живот.
- ✓ Определяне на целите и задачите.
- ✓ Планиране на работата и очакваните резултати.
- ✓ Представяне на резултатите.

Форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна форма и в допълнителни форми.

Основни форми на педагогическо взаимодействие – педагогическите ситуации, които протичат предимно под формата на игра /за овладяване и усъвършенстване на знания, умения, отношения, компетенции/.

В ДГ „Кремена“ педагогическите ситуации се организират само в учебното време и осигуряват постигането на компетентностите, определени в Държавния образователен стандарт.

Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение. Седмичното разпределение е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и утвърдено от директора на ДГ „Кремена“.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути - за първа и за втора възрастова група, и от 20 до 30 минути - за трета и за четвърта възрастова група.

Характеристики на педагогическата ситуация:

Подготовката на ситуацията обхваща три основни аспекта: *психологически, педагогически и технологичен*.

В ежедневието си учителят използва различни видове ситуации. Според броя на участниците са фронтални /с цялата група деца/, групови / участниците са в малки групи по 2-5 деца/ и индивидуални. Видът на ситуацията зависи от целите /задачите/ на учителя, спецификата на дейността и темата, равнището на знания и умения на децата, тяхната възраст, степента на самостоятелност. От значение са и някои обективни условия – място, време, пространство, материално-техническа и дидактическа осигуреност. Още характеристики: *конкретност, локалност, обозримост, обрънатост* и др.

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие:

Допълнителни форми извън педагогическата ситуация са заложи в дневния режим за всяка възрастова група и включват: утринна гимнастика, подвижни игри, сюжетни игри, игри – драматизации, разходки, допълнителни форми за надграждане на компетенциите, мероприятия заложи в плана за културно-масовата дейност на ДГ „Кремена“ /театрални постановки, активно участие на децата в празници и развлечения организирани в детската градина/. Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират по преценка на учителя на групата в съответствие с програмната система, прилагана в детската градина, цялостната организация на деня и с интересите и потребностите на децата. Осъществяват се извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. Допълнителните форми се организират както в учебното време, така и в неучебното време. Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование.

Допълнителни дейности извън държавния образователен стандарт

При заявено желание на родителите и срещу заплащане ръководството на ДГ „Кремена“ осигурява условия на територията си за организиране на педагогически дейности, които не са дейност на детската градина. Дейностите се извършват извън времето за провеждане на основните форми на педагогическо взаимодействие и се организират при спазване на действащото законодателство. Дейностите се организират за децата, които посещават детската градина.

V. Организация на учебното и неучебното време

Предучилищното образование се организира в учебни години. Учебната година в предучилищното образование започва на 15 септември и е с продължителност 12 месеца. В случай че 15 септември е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Учебната година включва учебно и неучебно време. Неучебното време е времето без педагогически ситуации, както и времето извън учебните дни. В учебното време се организират както основна, така и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, а в неучебното време без педагогически ситуации - само допълнителни форми. Учебното време през учебната година е в периода от *15 септември до 31 май* на следващата календарна година. Учебното време се организира в *учебни седмици и в учебни дни*.

Учебният ден включва основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие, както и време за почивка и самостоятелни дейности по избор на детето.

Неучебното време без основни форми на педагогическо взаимодействие е в периода от *1 юни до 14 септември*.

Предучилищното образование в ДГ „Кремена“ се осъществява при целодневна организация.

Целодневната организация осигурява възпитание, социализация, обучение и отглеждане на децата в рамките на 12 астрономически часа на ден през учебната година. Началният час на сутрешния прием и крайният час за изпращане на децата за деня се определят с Правилника за дейността на детската градина.

В целодневната организация в учебното време се редуват основна и допълнителни, а в неучебното време - само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигуряват и различни режимни моменти отразени в дневния режим на всяка възрастова група.

Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование.

VI. Тематично разпределение за всяка възрастова група /поместени в приложенията/

При разработването му трябва да се:

- ✓ Отчитат интересите на децата и спецификата на образователната среда;
- ✓ Осигурява ритмичното и балансирано разпределяне на съдържанието по образователните направления;
- ✓ Включват темите за постигане на отделни компетентности като очаквани резултати от обучението, както и методите и формите за проследяване на постиженията на децата.

VII. Проследяване на резултатите от предучилищното образование

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на съответната група в началото и в края на учебното време по образователните направления. Проследяването на постиженията на децата за всяка възрастова група се определя от учителите в съответствие с методите и формите за проследяване на постиженията на децата и отразява съответствието с очакваните резултати от обучението. За проследяване постиженията на детето в ДГ „Кремена“ има разработена инструкция в помощ на педагогическите специалисти. /приложение/ Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата и разработени протоколи за всяка познавателна задача по образователните направления. Учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето. В хода на предучилищното образование постиженията на детето се отразяват в детско портфолио, съдържанието на което е определено в Правилника за дейността на детската градина. Портфолиото в детската градина може да се разглежда като писмен метод за проследяване на детските постижения. Портфолиото се основава на събиране и систематизиране на материали, с които се документира развитието на детето през определен период от обучението.

Портфолиото:

- позволява да бъде проследено развитието на детето;
- отразява натрупаните от него знания;
- документира личното израстване и на детето;
- определя влиянието от натрупаните знания, например дали те могат да бъдат приложени на практика.

В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава.

В 14-дневен срок преди края на учебното време учителят на съответната подготвителна група установява готовността на детето за училище.

Готовността на детето за училище отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.

Форми и методи за установяване на компетенции - педагогическо наблюдение, познавателни задачи, тестове, портфолио на детето.

VIII. Механизъм за взаимодействие между участниците в образователния процес:

Сътрудничеството и взаимодействието между директорът, учителите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на поставените цели, както и за формиране на положително отношение към детската градина и мотивация на децата за участие в педагогическото взаимодействие.

Нива на образователна политика за партньорство с родителите

Индивидуално ниво

Цел: да опознаем детето (потребности, нагласи, способности, ниво на овладени знания и умения.) и подкрепа за развитие (семейство, детска градина).

Родителски актив и обществен съвет

Цел: формиране родителска общност на групата и ДГ „Кремена“

Форми на работа с родители:

Директни:

- ✓ Срещи с отделни семейства и консултиране по тяхно желание във фиксирано за целта седмично време (индивидуални и групови консултации по определени теми);
- ✓ Срещи с отделни семейства по желание на учител, нуждаещ се от съдействието на родителите.
- ✓ Родителски срещи с предимно тренингов характер: тренинги, практикуми, дискусии: възможност за повишаване педагогическата култура и практическите уменията на младите семейства за взаимодействие със своите деца.
- ✓ Присъствие и участие на родителите в процеса на предучилищното образование, открити уроци: визия за образователните постижения на детето и изграждане на доверие и взаимопомощ;
- ✓ Ден на отворените врати: приобщаване на семействата към процеса на предучилищното образование.
- ✓ Празници и развлечения: превръщане на семейството в партньор и съмишленик на детето и детския учител;
- ✓ Спортни празници: гарант за поддържане на положителна емоционална връзка между родителската общност и педагогическите екипи;

- ✓ Съвместни екскурзии и излети: поддържане на положителна емоционална връзка със семейството и съвместна работа за екологично възпитание;
- ✓ Общуване в социалните мрежи /Facebook, затворена група /– гъвкавост при общуване, обмен на информация и споделяне на емоционални моменти от деня на детето в ДГ;
- ✓ Работа по проекти: включване на семейството в задачи за постигане целите на детската градина и подобряване на имиджа ѝ.

Индиректни:

- ✓ Анкетно проучване на проблемите, вълнуващи родителите и въпросите, на които биха желали да получат отговор.
- ✓ Тестове, предполагащи разрешаване на стандартна конфликтна ситуация. Освен като форма на контакт се прилагат и като диагностичен метод.
- ✓ Формуляри за обратна връзка.

Средства за работа с родители:

Информационни табла за родители;

Кутия за родителски предложения;

Социални мрежи;

Сайт на детската градина;

Мултимедийни презентации на дейността на детската градина;

Училище за родители;

Очакван резултат:

За детето:

- ✓ Облекчава се адаптацията при прехода от обстановката у дома към условията в детската градина;
- ✓ Засилва се чувството за сигурност и за емоционален комфорт.

За родителите:

- ✓ Разбират по-добре своите деца, сравнявайки ги с връстниците им;
- ✓ Овладеват конкретни способности за общуване с децата в разнообразни дейности;
- ✓ Приемат от нова позиция работата на педагога, нараства доверието към него;
- ✓ Опознават съдържанието на педагогическия процес и на ежедневието в детската градина;
- ✓ Повишават своята педагогическа компетентност и я пренасят в къщи;
- ✓ Добиват по-голямо самочувствие като особено важни възпитатели на своите деца;
- ✓ Укрепват родителската общност като партньор на ДГ.

За учителите:

- ✓ Използват идеите, знанията и професионалния опит на родителите за обогатяване на живота в групата;
- ✓ Разбират по-добре децата, опознавайки близките им;
- ✓ Осъществяват взаимен обмен на информация с родителите за индивидуалните особености на всяко дете;
- ✓ Използват непосредствената помощ на родителите в педагогическия процес;
- ✓ Разчитат на съдействието на родителите при възникнали инциденти, проблеми.